

نشست سیزدهم: مدیریت و مولدسازی دارایی‌های دولت

خلاصه مدیریتی

الف) سخنرانی سیدرحمت الله اکرمی^۱

۱. در مسیر مدیریت و استفاده بهینه از اموال دولت، تصور بر این است که یکی از روش‌های استفاده بهینه از اموال، مولدسازی آنهاست. لذا، یکی از پروژه‌های خزانه‌داری کل کشور در برنامه اقتصاد مقاومتی که به تصویب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی رسید، پروژه مولدسازی دارایی‌های دولت بود.
۲. در پروژه مولدسازی دارایی‌های دولت در خزانه‌داری کل کشور اقداماتی نظیر تنظیم و تمرکز حساب اموال، اجرای استانداردسازی، استانداردهای حسابداری بخش عمومی در اموال دولت و رویکرد تعهدی نسبت به صورت‌های مالی در بخش عمومی در دستور کار قرار گرفت.
۳. چالش‌هایی که در پروژه مولدسازی دارایی‌های دولت احصاء شدند، عبارتند از: تعدد مراجع تصمیم‌گیری در حوزه واگذاری اراضی در املاک در ایران، ممانعت عملی و قانونی دستگاه‌های اجرایی در اعمال حق مالکانه دولت، عدم همکاری مناسب در ارائه اطلاعات و حساب‌های اموال و دارایی‌های دستگاه‌های اجرایی به امین اموال دولت، اولویت ندادن برای شناسایی و ثبت اموال توسط دستگاه‌های اجرایی، تکثر فراوان احکام قانونی مربوط به فروش و یا واگذاری‌های دارایی‌های دولت و استفاده از منابع حاصله.

ب) مقاله «نگاه کربدوری به مولدسازی دارایی‌های دولت»؛ مجید شاکری^۲

۱. مولدسازی و خصوصی‌سازی دو مفهوم کاملاً متفاوت هستند. در مولدسازی هدف این است که بازده دارایی یا جریان نقدی بهتری از دارایی‌های موجود دولت به دست آید و در صورت فروش، سرمایه‌گذاری مجدد در دارایی‌های دیگر دولت مورد نظر است، اما اجرای خصوصی‌سازی با هر دلیلی در نهایت کاهش سهم دولت از کل ترازنامه دارایی را به همراه دارد.

۱. خزانه دار کل کشور

۲. دکتری مدیریت مالی از دانشگاه تهران و پژوهشکده مالی و اقتصادی

نخستین رویداد بین‌المللی خصوصی‌سازی در اقتصاد ایران؛ نشست‌های تخصصی

۲. قبل از آغاز خصوصی سازی این سؤال مطرح بود که هدف از اجرای این برنامه چیست؟ اما الان بعد از گذشت ۲۰ سال این ادعا وجود دارد که ما هرگز متوجه نشدیم که هدف اصلی از خصوصی سازی چیست، بلکه بسته به شرایط و واقعیات بعضی از اهداف پررنگ‌تر از بقیه شده‌اند.

۳. خصوصی سازی لزوماً منجر به بهبود تجهیز سرمایه ثابت نمی‌شود، مگر اینکه با فروش دارایی و سرمایه‌برداری از روی آن بخواهید آن را صرف سرمایه‌گذاری جدید بکنید. در غیر این صورت، اگر عواید صرف یک امر بودجه‌ای جاری بشود کاهش سرمایه ثابت را به دنبال خواهد داشت.

۴. صرف نظر از شیوه خصوصی سازی، موضوعات اقتصاد کلان نظیر رکود تورمی، شرایط تنگنای اعتباری و ... می‌تواند بر خصوصی سازی تأثیر بگذارد.

۵. مولدسازی مستغلات به دلایل متعدد بر خصوصی سازی شرکت‌ها مقدم است که از آن جمله می‌توان به دلیل ۱- نیاز شدید اقتصاد به دارایی سرمایه جدید؛ ۲- نیاز شدید اقتصاد به افزایش تشکیل سرمایه ثابت؛ ۳- نیاز شدید به توزیع دارایی سرمایه‌ای جدید برای کاهش نرخ بهره در اقتصاد؛ و ۴- کسری بودجه مزمن دولت و نیاز فوری به جریان نقدی اشاره کرد.

۶. صندوق سرمایه‌گذاری ساختمان می‌تواند به مثابه ابزار مولدسازی در نظر گرفته شود. به این صورت که زمین و مستغلات در اختیار دولت، اعم از زمین شهری و زمین چسبیده به شهر را داخل صندوق املاک مستغلات قرار بدهیم. در این صورت دولت عملاً از تصدی‌گری کنار می‌رود و صندوق سرمایه‌گذاری املاک و مستغلات مالک زمین به علاوه طرح شهری روی آن است.

۷. کریدورها به معنای راه و کشیدن راه آهن نیست، بلکه کریدور یعنی راه و خط لوله روی آن و جمعیت پخش شده در طول مسیر و زنجیره‌ای که در کل این مسیر ایجاد می‌شود.

۸. با توجه به نگاه کریدوری نباید دنبال توسعه متوازن باشیم، بلکه باید چیزی برای ما دارای اولویت باشد که بتواند بخشی از سؤال در مورد کریدور را پاسخ دهد. در حال حاضر تنها دارایی دارای اولویت برای مولدسازی، مستغلات است، چون می‌تواند ترازنامه خانوار را از این وضعیت که ۸۳ درصد آن به شکل دارایی‌های منجمد و مستغلات است، خارج کند.

ج) دیدگاه اعضای نشست و حاضرین

۱. علی‌افضلی: خصوصی سازی و مولدسازی از لحاظ معنایی در تضاد هستند، چراکه خصوصی سازی اغلب به ضعیف‌تر شدن ترازنامه دولت‌ها می‌انجامد و در مقابل مولدسازی با هدف تقویت ترازنامه دولت اتفاق می‌افتد. بنابراین، دولت بنا بر اهداف خود باید یکی را به عنوان رویکرد استراتژیک دارای اولویت انتخاب کند.

۲. علی‌افضلی: مولدسازی لزوماً برای درآمدزایی اقتصادی انجام نمی‌شود، بلکه بنابر تصمیم و استراتژی

- کلان دولت در یک دوره یا در یک مقطع زمانی می‌تواند با هدف تحقق توسعه اجتماعی انجام گیرد. برای مثال، مولدسازی در پروژه‌های مسکن معمولاً با هدف توسعه اجتماعی صورت می‌گیرد.
۳. علی‌افضلی: مولدسازی اراضی در کل دنیا تحت تأثیر یک سری نهادها به نام شرکت‌های غیر عامل یا شرکت‌های نیمه مستقل انجام می‌شود که جز در زمینه تشکیل و انحلال هیچ رابطه‌ای با دولت ندارند، بلکه به پارلمان پاسخگو هستند.
۴. علی‌افضلی: سه تفاوت باید مورد توجه قرار گیرد. بین خصوصی‌سازی و واگذاری تفاوت وجود دارد، چرا که خصوصی‌سازی در معنای آن کلمه‌ی اصلی به عنوان ایجاد زمینه برای بخش خصوصی مورد نظر است نه فقط واگذاری. تفاوت دوم مربوط به خصوصی‌سازی و مدیریت دارایی و تفاوت سوم بین فروش و مولدسازی است.
۵. بهرام وهابی: در مورد هر اقدام اقتصادی سه تحلیل یعنی تحلیل هزینه-فایده، هزینه-مطلوبیت و هزینه-اثربخشی مطرح است که حرکت به سمت هزینه-اثربخشی مورد نظر ماست. این تحلیل بدان معناست که وقتی هزینه‌ای می‌کنیم، علاوه بر این که مسائل مالی خودمان را با آن حل می‌کنیم، بتوانیم اثرگذاری هم داشته باشیم.
۶. بهرام وهابی: روش‌های مختلفی برای مدیریت دارایی وجود دارد که چهار روش عمده آن شامل نهادسازی، توسعه ابزارها، مشارکت عمومی-خصوصی و سایر روش‌ها می‌باشد.
۷. محمدتقی آذرشب: خصوصی‌سازی اگر در دو بعد انتقال مالکیت و انتقال مدیریت در نظر گرفته شود، آنگاه انتقال مدیریت عیناً با مولدسازی هم‌خوان است، چون هدف واقعی کردن حضور بخش خصوصی در اقتصاد است.
۸. فاطمه دادگر: ما یک مسائلی را فرض گرفتیم که انگار وجود دارند و ما می‌خواهیم از آن ناحیه حرکت کنیم و برنامه‌ریزی کنیم و پیش برویم، در حالی که کشور ما اساساً دارای پراکندگی خاصی در حوزه هدف‌گذاری و راهبردداری و برنامه‌ریزی است.
۹. فاطمه دادگر: ما برای شناسایی اموال دولتی ظرفیت‌های مختلفی مانند سامانه سادا در وزارت امور اقتصادی و دارایی، بازرسی میدانی و برداشت میدانی، برون‌سپاری و همچنین استفاده از ظرفیت مردمی را داریم. برخلاف اینکه بیان شد سوت زنی کارایی ندارد، امسال عملکرد خوبی در حوزه شناسایی اموال توسط مردم داشتیم.
۱۰. محمدتقی آذرشب: اگر طی فرآیند تغییر و تبدیل، دارایی‌های منقول و غیر منقول دولت را به منابعی تغییر بدهیم که ایجاد درآمد بکند و بعضاً روی تکالیف اجتماعی اثرگذار باشد، ما مولدسازی را صورت دادیم.
۱۱. محمدتقی آذرشب: در مسیر مولدسازی چهار گام یعنی ۱- درک و شناسایی از هدف و سیاست‌های

دولت؛ ۲- بررسی، ثبت و گزینش کردن دارایی‌های دولت؛ ۳- تعیین فرصت‌ها و درآمدزایی؛ و ۴- اجرای مدل‌سازی باید طی شود.

۱۲. محمدتقی آذرشب: عدم احصاء و شناسایی کامل اموال دولت، بی‌انگیزگی دستگاه‌ها در استان‌ها، قیمت‌گذاری بسیار محتاطانه کارشناسان رسمی و ارزشگذاری اموال بیش از مقدار واقعی به دلیل جلوگیری از بازخواست دستگاه‌های نظارتی، عدم آگاهی دستگاه‌های اجرایی و حتی برخی دستگاه‌های نظارتی از آخرین مقررات و آیین‌نامه‌ها و ضعف گزارش‌های تصمیم به ویژه در الگوی واگذاری از دیگر چالش‌های مدیریت دارایی‌های دولت است.

۱۳. روحانی‌نژاد^۱ از حاضرین جلسه: اگر در طبقه‌بندی دارایی‌ها، دارایی در شرح وظایف بخش عمومی قرار داشته باشد، باید به سمت الگوهای مشارکتی بدون انتقال مالکیت برویم و تعرفه‌گذاری‌ها تکلیفی را متوقف کنیم.

۱۴. حسینی از حاضرین جلسه: مدل‌هایی که الان تحت عنوان مولدسازی در قوانین بودجه دنبال می‌کنیم و رویکردی که در حال حاضر دستگاه‌های اجرایی انجام می‌دهند، مثل اجاره، وثیقه‌گذاری و فروش کلاً یا در تغایر با بحث مولدسازی است و یا سطح نازلی از مولدسازی را بازگو می‌کند.

مقدمه

در چهارمین روز از نخستین رویداد بین‌المللی خصوصی سازی در اقتصاد ایران در تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۳ چهار نشست تخصصی برگزار شد. اولین نشست در سالن (۱) درباره «مدیریت و مولدسازی دارایی‌های دولت» بود. ریاست این نشست را جناب آقای رحمت‌الله اکرمی خزانه‌دار کل کشور بر عهده داشتند و از اعضای محترم نشست هم سرکار خانم فاطمه دادگر و آقایان محمدتقی آذر شب، بهرام وهابی و علی افضلی بودند.

در این نشست یک مقاله تحت عنوان «نگاه کریدوری به مولد سازی دارایی دولت» توسط آقای مجید شاکری ارائه شد. البته قبل از ارائه مقاله، سخنرانی کوتاهی توسط رئیس نشست ایراد گردید. در ادامه در ابتدا سخنرانی آقای اکرمی و سپس سخنرانی ارائه آقای شاکری و در نهایت، دیدگاه هر یک از اعضای نشست و حاضران در جلسه پیش‌روی شماس.

سخنرانی سیدرحمت الله اکرمی^۱

من هم به سهم خودم از دست اندرکاران برگزاری این رویداد بین‌المللی خصوصی سازی در ایران تشکر می‌کنم. ایده ارزشمندی است. امیدوارم که انشاءالله نتایج این رویداد که پس از برگزاری کامل آن قاعدتاً تهیه می‌شود و به آگاهی مخاطبان می‌رسد به اهداف از پیش تعیین شده خود برسد.

همانطور که مستحضرید خزانه داری کل کشور امین اموال دولت است، البته منظور از دولت در اینجا قوه مجریه نیست، بلکه به تعبیر کامل‌تر آن به حاکمیت اشاره دارد. با این حال در عمل در مورد این موضوع هم یک اشکالاتی وجود دارد که آیا خزانه داری کل کشور به معنای واقعی خودش امین اموال دولت به معنای حاکمیت است یا امین اموال قوه مجریه محسوب می‌شود؟ این بحث مفصل و جداگانه‌ای است که باید به آن بپردازیم و به نظر من جای آن این جا نیست.

باید عرض کنم یکی از پروژه‌های خزانه داری کل کشور در برنامه اقتصاد مقاومتی که به تصویب ستاد فرماندهی اقتصادی مقاومتی رسید، همین پروژه مولدسازی دارایی‌های دولت است. پس اولین مطلبی که می‌خواهم خیلی مختصر و خلاصه عرض کنم این است که بحث مولدسازی یک پروژه خیلی قدیمی است و قدمت زیادی دارد و چون فرصت نیست من نمی‌خواهم نسبت به این موضوع به تفصیل بپردازم، منتهی چند تا کلمه را می‌خواهم در همین مدت کوتاهی که برای من تعیین شده خدمت شما عرض بکنم.

خزانه داری کل کشور امین اموال دولت به معنای حاکمیت است.

با توجه به عنوان نشست حاضر طبیعتاً دو تا مطلب یعنی مولدسازی دارایی دولت و مدیریت دارایی‌های دولت برای ما مطرح هست. در واقع آن چه که در همین پروژه اهمیت دارد این بحث است که ما اموال دولت را باید بتوانیم مدیریت بکنیم یا بهینه استفاده بکنیم و در بهینه استفاده کردن طبیعتاً تصور بر این است که یکی از روش‌های استفاده بهینه از اموال دولت این است که به سمت مولدسازی دارایی‌های دولت برویم. در این راستا هم، روش‌های متعددی وجود دارد که قاعدتاً به آن‌ها پرداخته می‌شود.

در پروژه مولدسازی دارایی دولت که ما در خزانه داری کل کشور در دستور کار داریم، در حال پیگیری و رصد یکسری عناوین هستیم که من فقط در این جلسه عناوینش را خدمت شما عرض می‌کنم. البته این کارها برای ما تقدم و تأخر هم ندارد. از جمله آنها می‌توان به تنظیم و تمرکز حساب اموال، اجرای استانداردهای حسابداری بخش عمومی در اموال دولت اشاره داشت. دوستانی که در بخش استانداردها کار کردند مستحضر هستند که ما یک سری استاندارد در بخش عمومی و یک سری استاندارد در بخش خصوصی داریم. پس ما در اموال دولت طبیعتاً باید اجرای استانداردهای حسابداری بخش عمومی را رعایت بکنیم.

۱. خزانه دار کل کشور

یکی دیگر از مسائلی که در عنوان یا در محتوای این پروژه روی آن دقیق شدیم و در حال کار هستیم، رویکرد تعهدی نسبت به صورت‌های مالی در بخش عمومی در همین حوزه اموال و دارایی‌های دولت است. مطلب بعدی مورد نظر ما قرار گرفتن ارزش دارایی‌های دولت در ترازنامه دولت است. در واقع، یکی از کارهایی که چند سال در خزانه‌داری دنبال آن هستیم، بحث تدوین ترازنامه دولت است. الان فرصت نیست و شاید جای آن هم این‌جا نیست اما در یک فرصت دیگری باید این موضوع را برای نظام مالی کشور و علاقه‌مندان این موضوع توضیح بدهم. به نظرم در حال حاضر مشکلاتی که در کشورها و حداقل در کشور ما وجود دارد این است که معلوم نیست یک دولت، البته منظوم دولت سیاسی نیست، چه چیزی تحویل می‌گیرد و چه چیزی تحویل می‌دهد، این در حالی است که این موارد خودشان را در نظام مالی کشور در ترازنامه به خوبی می‌تواند نشان بدهد. دوستان می‌دانند که اگر ما ترازنامه دولت را تدوین کنیم، می‌توانیم بگوییم که دولت چه دارایی‌هایی دارد، چه بدهی‌هایی دارد و چه اموالی دارد. ضمن اینکه می‌توانیم بگوییم وضعیت ما چگونه است و طبیعتاً هر دولتی می‌تواند بگوید چه چیزی تحویل گرفته و چه چیزی تحویل داده است.

چند سالی است که در خزانه‌داری بحث تدوین ترازنامه دولت مطرح است.

بحث دیگری که در این پروژه ما دنبال کردیم، مدیریت و مالکیت اموال دولت و نوع مدیریتی است که در اموال دولت داریم. سؤال این است که آیا آن‌گونه که ما با اموال شخصی خودمان برخورد می‌کنیم، با اموال دولت هم آن برخورد وجود دارد؟ و یا این‌که ما در نظام دولتی و نظام اداری خودمان چگونه عمل می‌کنیم و در نهایت آیا بهره‌برداری مناسب و بهینه‌ای از اموال دولت صورت می‌گیرد؟ پس این عناوینی است که در این پروژه خدمت شما عرض کردم که دنبالش هستیم و امیدواریم که انشاءالله به نتیجه برسد. در واقع من این فرصت را مغتنم شمردم که خدمت شما عرض بکنم خزانه‌داری کل کشور در رابطه با پروژه مولدسازی دارایی‌های دولت چه کارهایی را انجام می‌دهد و دنبال چه مسائلی است. از سال ۱۳۹۴ که براساس بند ب ماده ۱۰ قانون برنامه ششم سامانه‌ای به نام سادا طراحی شده است و همه دوستان اهل فن در جریان این مسأله هستند که چشم‌انداز و اهداف کلان پروژه تدوین شده و یکی از کارهایی که ما در آن زمینه باید انجام بدهیم استقرار مدیریت و یکپارچگی دارایی‌های دولت است. خوب این سامانه طراحی شده و تا حالا براساس اطلاعاتی که من از خانم دادگر گرفتم، نزدیک به ۵۰۰ هزار فقره از اموال دولت را بدون احتساب املاک دستگاه‌های نظامی و انتظامی که مستثنی هستند، در این سامانه ثبت کردیم.

شاید یکی از سؤالاتی که هر کسی شنونده نسبت به این چیزهایی که بنده عرض می‌کنم از خودش می‌پرسد این است که کل اموال دولت چقدر است که ما از آن تعداد ۵۰۰ هزار فقره را ثبت کردیم. عدم وجود اطلاعات در این زمینه یکی از معضلاتی است که ما در کشور متأسفانه داریم. در واقع، اگر کسی از من بپرسد که چقدر اموال داریم و چقدر از آن را در سامانه ثبت کردیم این مطلبی است که باید با حدس

و گمان توضیح بدهیم. لذا ما امیدواریم در انتهای این پروژه به یک رقم کاملاً شفاف و روشنی برسیم.

یکی از معضلات کشور عدم وجود اطلاعات در مورد کل اموال دولت است.

برای این بخش، در ابتدای جلسه و قبل از مباحث آقای دکتر شاکری دوستان من چند تا مطلب را تهیه کرده بودند که من خدمت شما عرض بکنم ولی من به ذهنم رسید که راجع به این پروژه صحبتی داشته باشم. چون حتماً دوستان و کسی که در این نشست شرکت کرده است با توجه به علاقه‌مندی و یا به دلیل ماهیت کارشان یا به هر دلیلی، راجع به اصل موضوع نشست اشراف خوبی دارند. به همین دلیل به نظرم رسید که به عنوان کسی که مسئول این پروژه مولدسازی دارایی دولت است، چون فرصت زیادی نداریم تا به همه مباحث مربوط به پروژه بپردازم، سعی کنم عمده‌ترین چالش‌هایی که ما در این مسیر با آنها مواجه شدیم را خدمت شما عرض کنم. البته شاید خیلی رسم نباشد که اولین مطلبی که یا شاید مهم‌ترین مطلبی که در یک نشست مطرح می‌شود، چالش‌ها باشد. اما خوب به ذهنم رسید برخلاف این که حالا مفصل بگوییم، پروژه دنبال چه است و چه رهیافت‌هایی دارد و چه دریافت‌هایی داشتیم و چه کارهایی کردیم، به چالش‌ها بپردازم و سایر مباحث را به زمان‌های دیگری موکول کنم.

اولین و مهم‌ترین چالش که در زمینه مدیریت دارایی‌های دولت و مولدسازی، تعدد مراجع تصمیم‌گیری در حوزه واگذاری اراضی و املاک در ایران است.

اولین و مهم‌ترین چالش که در زمینه مدیریت دارایی‌های دولت و مولدسازی، تعدد مراجع تصمیم‌گیری در حوزه واگذاری اراضی و املاک در ایران است. یکی از بزرگترین مشکلاتی که به نظر من در کشور با آن مواجه هستیم این است که مراجع قانونی متعددی نسبت به اموال و املاک دولت تصمیم‌گیری می‌کنند. در داخل یک پُرانتز خدمت شما عرض بکنم که این چالش را در جواب معاون اول محترم رئیس جمهور (جناب آقای دکتر مخوبر) که پرسیدند چرا این پروژه پیش نمی‌رود، گفتیم. ضمن اینکه توضیح دادم در همین ترکیه که بغل گوش ماست، فقط یک اداره کل در این حوزه وجود دارد. در کل دولت ترکیه هر کسی ملک می‌خواهد به این اداره مراجعه می‌کند، هر کسی هم ملک مازاد دارد به این اداره برمی‌گرداند. چون اگر ملکی که دارد استفاده می‌کند، ملک دولتی است که بابتش اجاره می‌دهد، برایش صرف نمی‌کند که ملک زیاد نگه دارد، بخاطر همین خودش به این اداره مراجعه می‌کند و می‌گوید من مثلاً این سالنی که از شما گرفتم یا این ساختمانی که به من دادید، مازاد است و من دیگر نمی‌توانم مقدار زیادی از بودجه خودم را صرف این مسأله بکنم. البته این نکته را هم عرض کنم که تعابیر اداره کل آن‌ها با اداره کل ما یک مقداری فرق می‌کند، ولی به هر حال یک جای متمرکز در این حوزه دارند. دومین مطلبی که به عنوان یک چالش می‌خواهم خدمت شما عرض بکنم، ممانعت عملی و البته

قانونی است. این را دوباره تأکید می‌کنم، ممانعت عملی و البته قانونی دستگاه‌های اجرایی به دلایل متعدد در اعمال حق مالکانه دولت است. دولت به عنوان این‌که مالک این اموال است باید بتواند حق خودش را اعمال بکند اما به دلایل متعدد قانونی نمی‌تواند این کار را انجام بدهد. این موضوع هم بحث خیلی مفصلی دارد که حتماً باید به آن بپردازیم.

دولت به عنوان مالک اموال دولتی باید بتواند حق خودش را اعمال بکند اما به دلایل متعدد قانونی نمی‌تواند این کار را انجام بدهد.

سومین چالشی که در این قسمت باید خدمت شما عرض بکنم، عدم همکاری مناسب در ارائه اطلاعات و حساب‌های اموال و دارایی‌های دستگاه‌های اجرایی به امین اموال دولت است. به دلایل عدیده‌ای کسی در دستگاه‌های اجرایی دولتی علاقه‌مند نیست تا به معنای اعم که اول جلسه عرض کردم، اطلاعاتش را به دولت، به همین امین اموال دولت یا به خزانه کل کشور بدهد. دلیلش چیست؟ دلایلش بحث‌هایی است که در این پروژه به آنها می‌پردازیم.

چالش بعدی یا در واقع چالش چهارمی که می‌توانم خدمت شما عرض بکنم، میزان ثبت مالکیت و ثبت اطلاعات اموال دولتی توسط دستگاه‌های اجرایی است. به عبارت دیگر، این کار در اولویت اقدامات دستگاه‌های اجرایی نیست. آنها می‌گویند ۱۰۰ تا کار داریم. اگر به آنها بگویید که این ۱۰۰ تا کار را شروع به احصاء کن، آن وقت می‌بینی نسبت به شناسایی اموالی که در اختیارش هست، هیچ اولویتی در نظر نمی‌گیرد. من خودم یکبار از معاونین اداره مالی دستگاه‌های اجرایی کشور پرسیدم که شما در دستگاه اجرایی خودتان چقدر مال دارید؟ چقدر ملک دارید؟ چقدر زمین دارید؟ بدون استثناء هیچ کس اطلاعی نداشت اما وقتی در مورد بودجه و نیروی انسانی از آنها پرسیده شد، کاملاً می‌دانستند. پس در واقع دستگاه اجرایی نسبت به شناسایی و ثبت مالکیت اموال هیچ اولویت ندارد.

چالش بعدی تکثر فراوان احکام قانونی مربوط به فروش و یا واگذاری‌های دارایی دولت و استفاده از منابع حاصله است. ما تا دلتان بخواهد قانون داریم که هر دستگاهی می‌تواند یا اموال بفروشد و از پول آن استفاده بکند، یا اینکه اموال را بفروشد و یا اینکه به چه کسی بفروشد و الی آخر. یعنی در واقع هر کدام از این دستگاه‌های اجرایی می‌توانند متفاوت از هم رفتار کنند، این در حالی است که اگر بخواهیم به آن به عنوان یک مسأله کلی و کلان کشور مراجعه کنیم، باید یک جا و بر یک مبنا تصمیم‌گیری بشود. پس تکثر فراوان احکام قانونی مربوط به فروش یا دارایی دولت یکی دیگر از موارد چالش‌برانگیزی است که در این پروژه ما به آن رسیدیم.

بنابراین در یک جمع‌بندی آن‌چه من در چند دقیقه‌ای که خدمت شما بودم، عرض کردم، مسائل مربوط به پروژه مولدسازی دارایی‌های دولت بود. در این پروژه دنبال این مسأله هستیم که دارایی‌های دولت را احصاء کنیم و بعد از احصاء بررسی کنیم که آیا از این دارایی دولت به خوبی استفاده می‌شود یا

نمی‌شود. در نهایت هم در مسیر خوب استفاده کردن یا خوب استفاده نکردن دارایی‌های دولت ما چه مشکلاتی را داریم. در این خصوص چالش‌هایی را خدمت شما عرض کردم. خوب این سه قسمت در بحثی که خدمت شما عرض کردم بیان شد. انشاءالله در قسمت بعدی و در انتهای جلسه اگر توفیقی باقی ماند و بعد از این که نظرات شما دوستان و سایر عزیزانی که در نشست هستند، شنیدیم، باز مطالب دیگری را خدمت شما عرض می‌کنم.